



Onderwijsontwikkeling met ict in de bve

VOR themaconferentie 25-11-04

Marijke Kral, HAN

Dana Uerz, ITS

Nico van Kessel, ITS

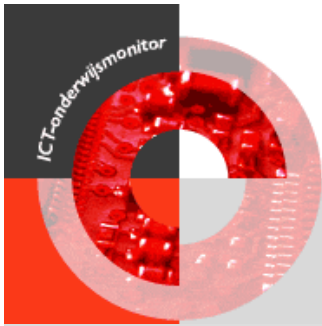
Forum:

Ammir Farokhi, Friesland College

Peter Hetteema, ROC Landstede

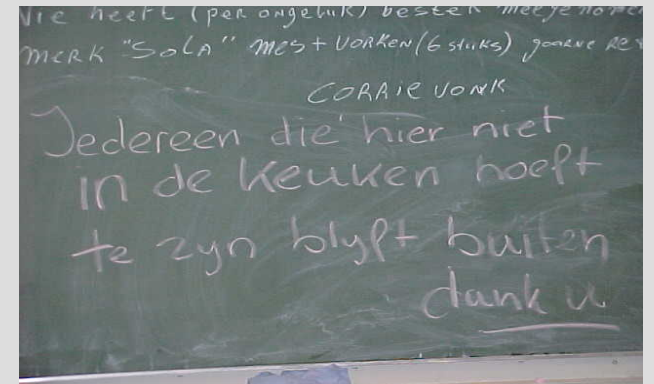
Jan-Pieter Janssen, AOC Limburg

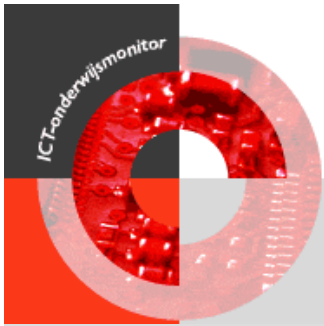




**Het schiet maar niet op met de integratie
van ict in het onderwijs**

..... zelfs in de bve-sector niet !





Alle investeringen en inspanningen van de afgelopen jaren ten spijt, stagneert de mate waarin ict bijdraagt aan onderwijsvernieuwing in de richting van flexibel, competentiegericht onderwijs op maat.



Ict-onderwijsmonitor bve

- ✓ **In overleg met Bve Raad, AOC Raad, ROC-*i*-partners**
- ✓ **Quick Scan ict-managers**
- ✓ **Vragenlijst docenten**
- ✓ **Instellingsmonitoren**

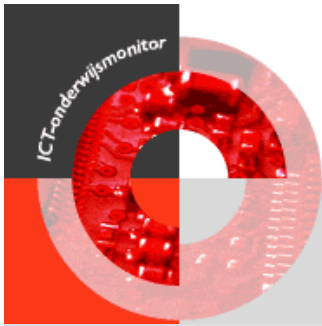


Stand van zaken ict

Bron: ict-onderwijsmonitor '03-'04

Kritische factoren (vier in balans)

- | | |
|------------------------------------|-------|
| 1. Visie en beleid, centraal | + |
| 2. Ict-voorzieningen & beheer | ++ |
| 3. Competenties | + - |
| 4. Digitale leermiddelen (content) | - - + |



Stand van zaken ict

Bron: ict-onderwijsmonitor '03-'04

Onderwijsleerproces

- ✓ ict in rond 30% programma (=)
- ✓ verschillen tussen sectoren groot
- ✓ evenals tussen en binnen instellingen
- ✓ aard gebruik: hulpmiddel, vervangend (tekstverwerken, informatie zoeken)
- ✓ inzet vak- en docentgebonden





Hoe komt het dat het meer vernieuwende ict-gebruik in het primaire proces zo achterblijft?

→ Managers: aansturing, docent, content

→ Docenten: tijd, visie, content

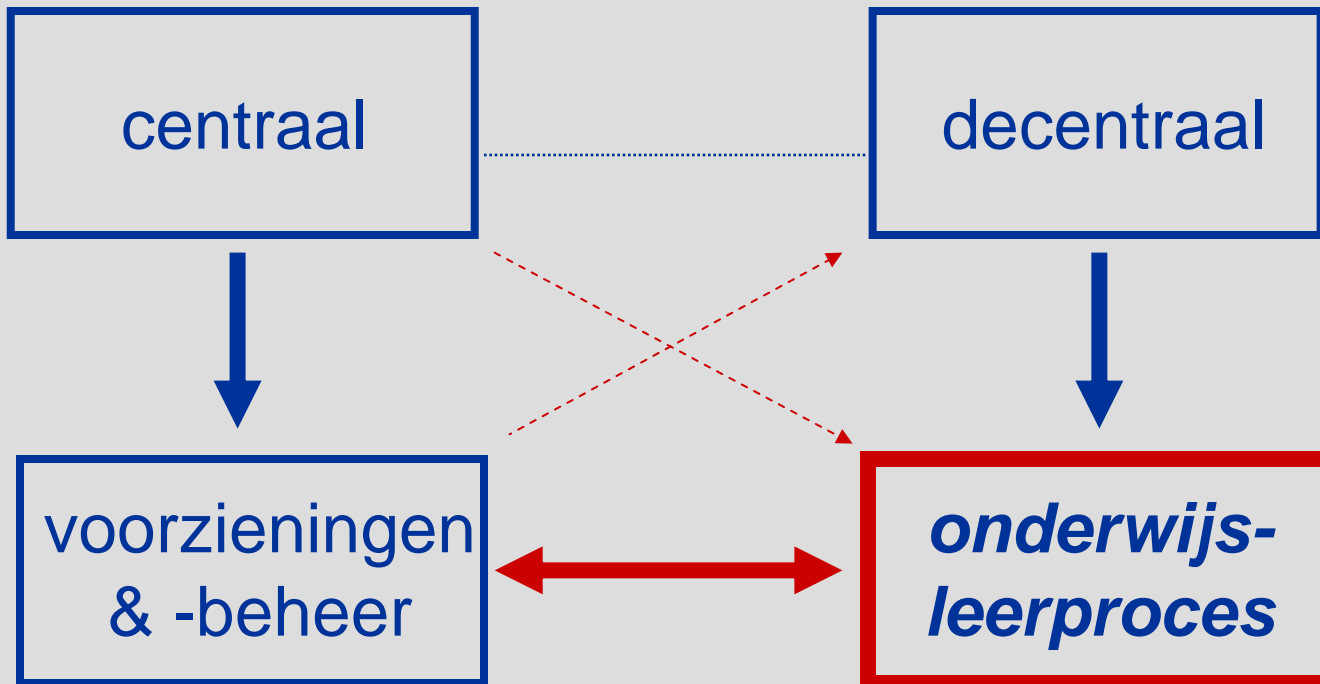
Stelling:

**dit is geen content- of docent-probleem
maar een organisatieprobleem**



Spanningsveld

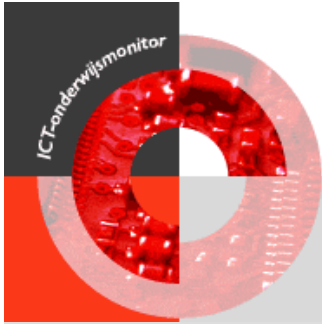
centraal	–	decentraal
sturing	–	zelforganisatie
standaardisatie	–	autonomie
techniek	–	onderwijs





Innovatiestrategieën tav ict

- ✓ **Planning & control**
- ✓ **Techniek als hefboom**
- ✓ **Professionalisering van de beheersorganisatie**
- ✓ **Digitaliseren informatievoorziening**
- ✓ **Scholing (basisvaardigheden)**
- ✓ **Kennisuitwisseling**
- ✓ **Stimuleren van projecten of experimenten**
- ✓ **Zorgen voor aanjagers**



Veranderkleuren

(De Caluwé en Vermaak, Twynstra Gudde)

- ✓ **Vijf fundamenteel verschillende manieren waarop men tegen veranderen aan kan kijken**
- ✓ **Elke manier van denken heeft het label van een kleur**
- ✓ **Handzame taal om veranderstrategieën van organisaties en individuen te duiden**



■ Geel: *veranderen = machtsspel*

Onderhandelingsproces.

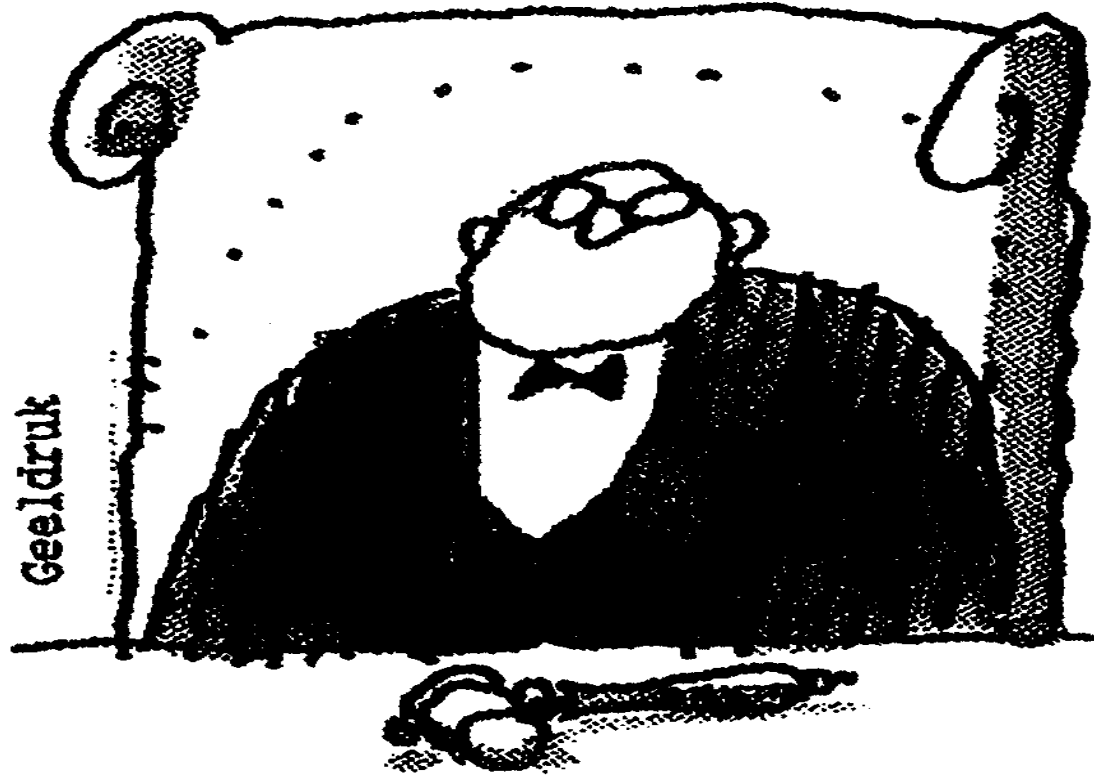
Neuzen één kant op richten.

Gericht op posities en context.

Belangen bijeen brengen, coalitievorming.

Haalbare oplossing, win-winsituatie.

Resultaat is onbekend en verschuivend.





■ **Blauw: *veranderen = rationeel proces.***

Eerst denken dan doen.

Projectmatig werken. Stappenplan.

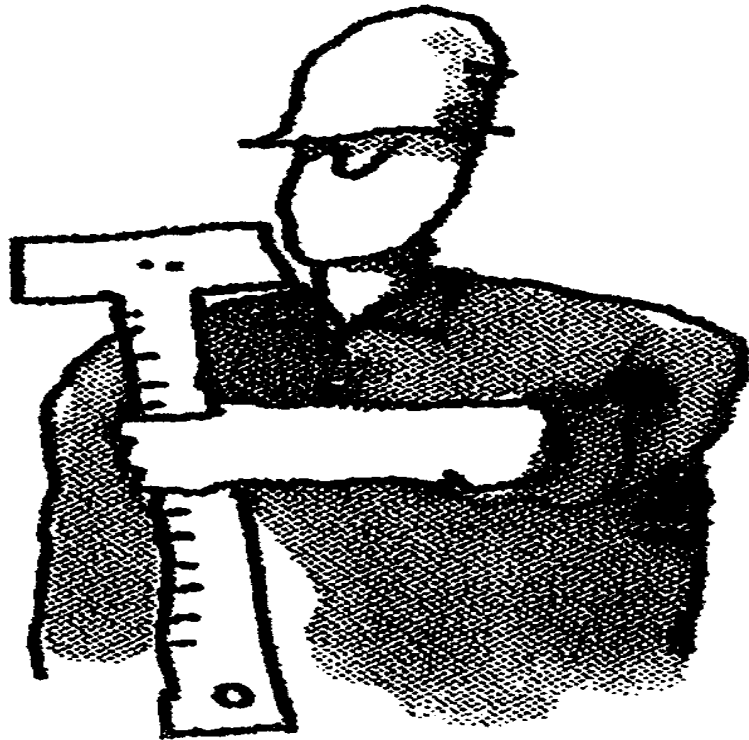
Complexiteit reduceren.

Gericht op kennis en resultaten.

Beste oplossing.

Resultaat is scherp omschreven.

Blawdzruk





■ Rood: *veranderen= ruilexercitie*

Mensen op de juiste manier prikkelen.

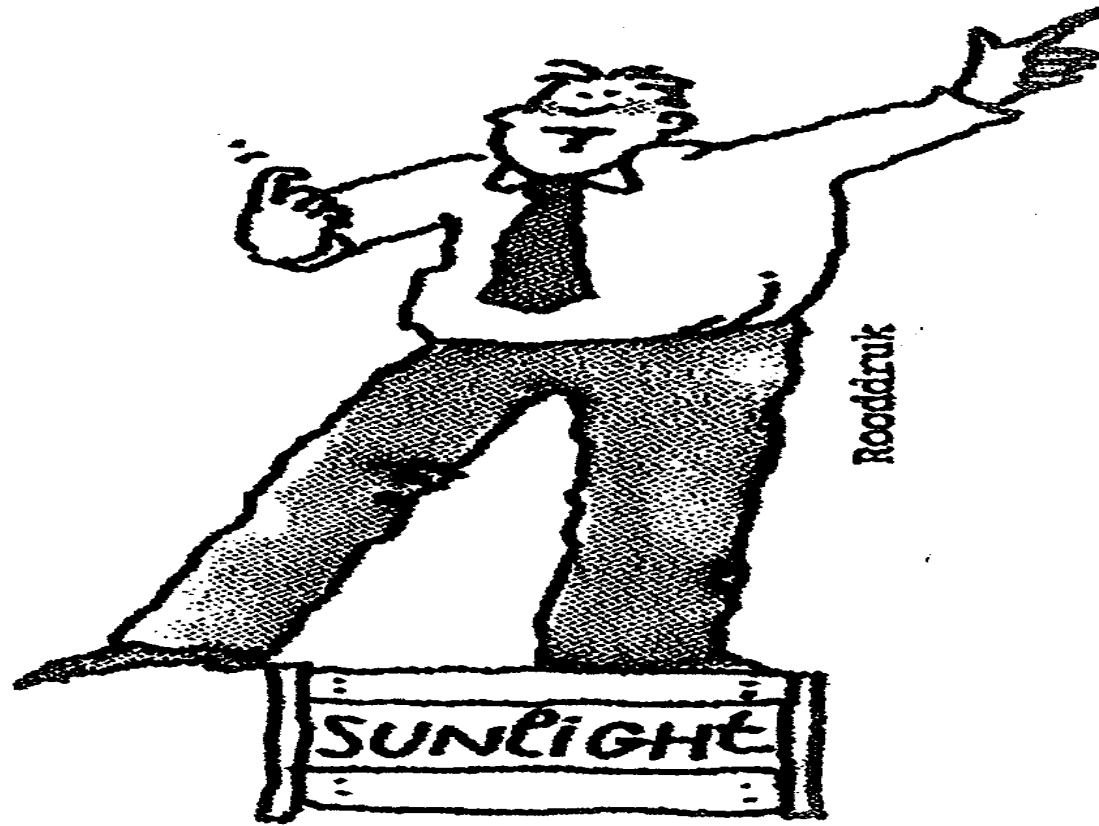
Motiveren, beoordelen en belonen.

Iets teruggeven.

Gericht op procedures en sfeer.

Motiverende oplossing.

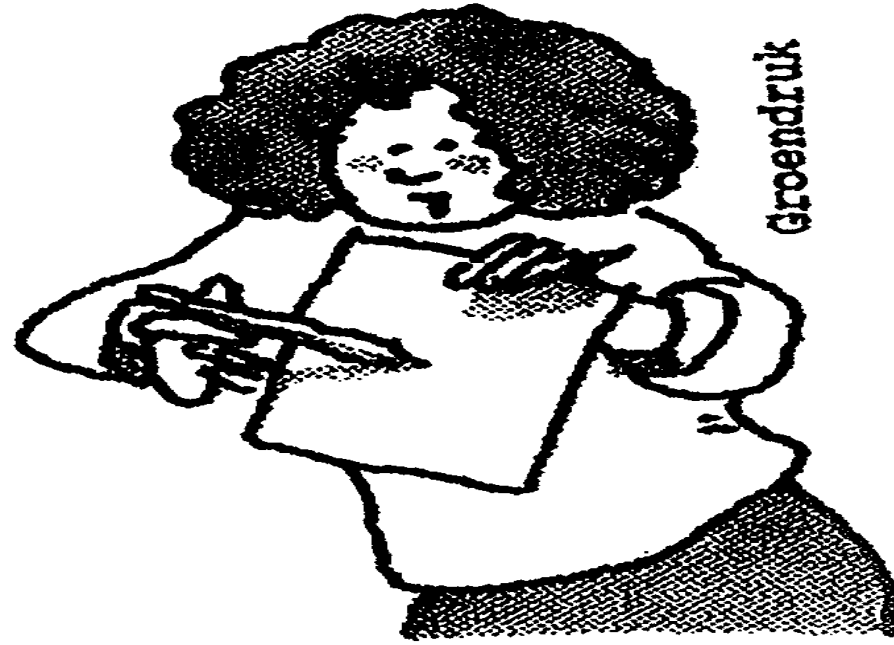
Resultaat is bedacht, niet gegarandeerd.





■ **Groen: *veranderen = leerproces***

**Mensen in leersituaties brengen.
Bewustmaken van nieuwe zienswijzen.
Motiveren tot leren van en met elkaar.
Opleiding en coaching.
Gericht op setting en communicatie.
Oplossing die mensen samen vinden.
Resultaat is geschetst, niet gegarandeerd.**





■ **Wit: *veranderen= dynamiseren***

Blokkades slechten.

Ruimte bieden voor spontane evolutie.

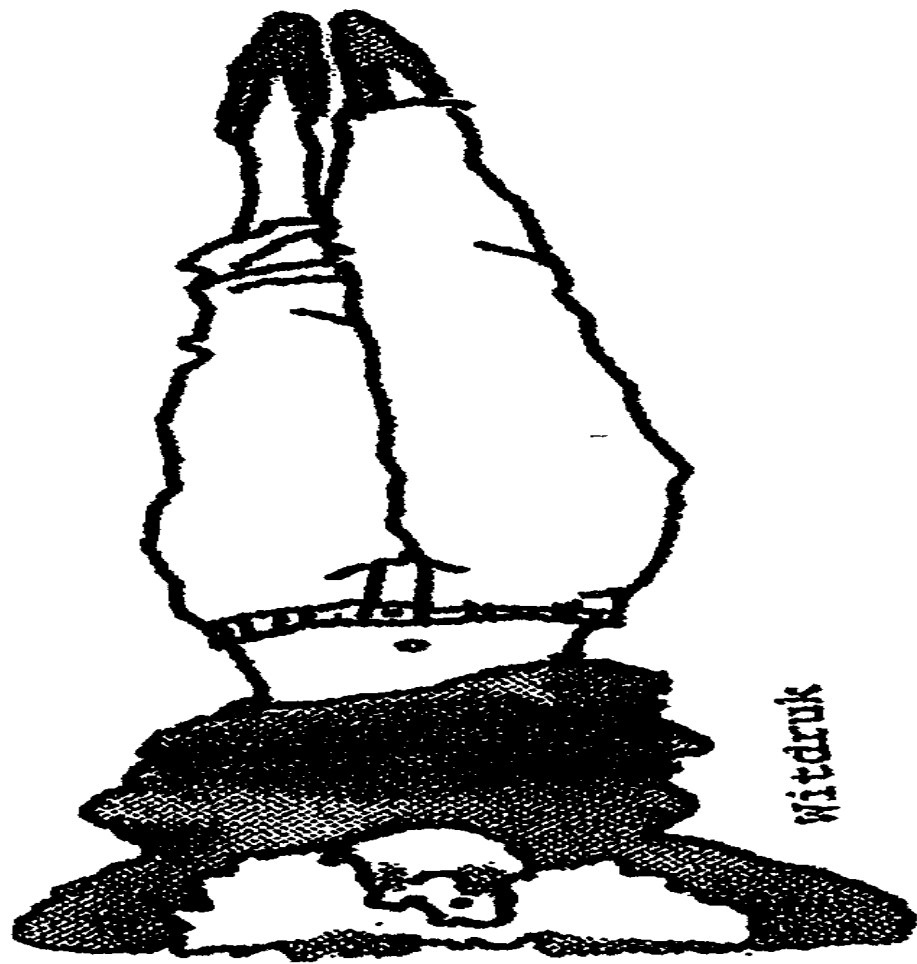
Zelfsturing.

Verandering kan niet worden beheerst maar wel gefaciliteerd.

Gericht op patronen en betekenissen.

Een oplossing die energie losmaakt.

Resultaat is onvoorspelbaar

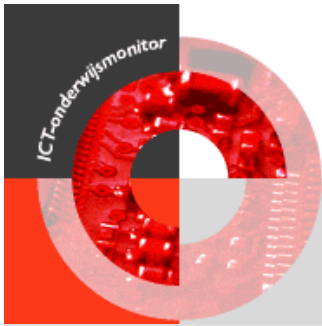




Ict in de bve:

- **blauwe veranderaanpak dominant: systemen en structuren, beheersbaarheid, projectmatige aanpak, stappenplannen**
- **beetje rood: scholing of good practices belonen, GrassRoots**
- **beetje geel: bijv. sturen op voorlopers**

Weinig wit en groen!



Resultaat

Docenten:

- ✓ **voelen zich nauwelijks gesteund door beleid;**
- ✓ **hebben andere doelen t.a.v. ict dan beleidsmakers;**
- ✓ **zijn matig tevreden over technische ondersteuning;**
- ✓ **worden weinig betrokken bij planning ict;**
- ✓ **zijn vaak ontevreden over onderwijskundige steun;**
- ✓ **hebben slecht overzicht over wie wat doet;**
- ✓ **wisselen niet structureel kennis uit met collega's.**



De computers het raam uit?



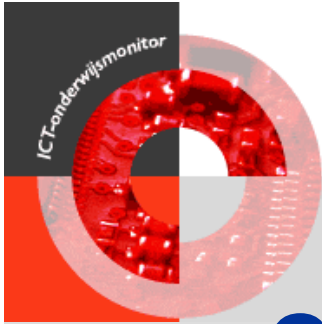
Of (eindelijk) het leren zelf centraal:

competentiegericht leren mét ict



Competentiegericht leren met ict

- ✓ (L)CMS – ELO: studiewijzers, leerbronnen
 - ✓ Digitaal portfolio: pops en paps, bewijsmaterialen, reflectie
 - ✓ Eventueel elektronisch toetsprogramma
- Nodig om competentiegericht leren organisatorisch vorm te geven, maar zegt niets over de manier waarop



Ontwikkeling van competentiegericht leren met ict

- ✓ **werken aan onderwijsvisie, op de werkvloer**
- ✓ **competentiegericht leren van docenten**
- ✓ **vanuit eigen leervragen, uitbouwen**
- ✓ **vanuit onderwijs naar techniek**
- ✓ **blokkades organisatie zoveel mogelijk opheffen**
- ✓ **groen en wit**



Investeer in mensen:

innoveren =

reflecteren,

communiceren,

experimenteren,

leren